

Ministrstvo za finance

Župančičeva 3
1000 Ljubljana

Datum: 21. 07. 2017

Zadeva: Stališča Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) do predloga Zakona o Demografskem rezervnem skladu (EVA 2015-1611-0070)

Spoštovani!

V zvezi z vašim predlogom Zakona o Demografskem rezervnem skladu (EVA 2015-1611-0070) vam v predvidenem roku za javno razpravo posredujemo naslednje pripombe in predloge.

1. V ZSSS vas pozivamo, da se Zakon o Demografskem rezervnem skladu sprejme čim prej, oziroma do konca leta 2017

Obrazložitev:

Na pobudo ZSSS je bil v letu 2012 na pogajanjih o predlogu Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) uveljavljen predlog, da se ustanovi demografski rezervni sklad, ter da je potrebno zanj zagotoviti dodatna sredstva za pokojnine za obdobja, ko bodo razmerja med številom zavarovancev in upokojujencev neugodna. V ZPIZ-2¹ je bil določen rok za sprejem zakona in za ustanovitev rezervnega demografskega sklada 1. januar 2015. Zakon o slovenskem državnem holdingu (ZSDH-1) pa je rok za začetek njegovega delovanja določil na 31. december 2015². Oba roka sta kljub večkratnim pozivom ZSSS zamujena.

2. 2. poglavje: načela

V ZSSS zahtevamo, da se v celoti črta 53. člen Zakona o SDH-1, ki govori o upravljanju kapitalskih naložb Kapitalske družbe d.d. (KAD).

¹ 427. člen ZPIZ-2: S posebnim zakonom se v roku dveh let po uveljavitvi ZPIZ-2 uredi delovanje in financiranje demografskega rezervnega sklada.

² 79. člen ZSDH-1: KAD se najkasneje do 31. decembra 2015 preoblikuje v neodvisni avtonomni demografski rezervni sklad, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Delovanje demografskega rezervnega sklada ter dodatni stalni viri financiranja demografskega rezervnega sklada se opredelijo s posebnim zakonom.

Osnovni načeli, ki ju zagovarja ZSSS sta neodvisnost in samostojnost sklada pri upravljanju ključnih strateških in pomembnih naložb sklada, vključno z naložbo v Zavarovalnici Triglav d.d., kot tudi področje naložbene politike sklada.

Za ZSSS je nesprejemljivo, da se v poglavju akti upravljanja (4. poglavje) kapitalskih naložb še vedno uporablja Zakon o SDH-1 in da Slovenski državni holding (SDH) še naprej upravlja z vsemi naložbami v katerih ima delež tudi demografski rezervni sklad. S tem so po našem prepričanju porušena osnovna načela opredeljena v 2. poglavju.

Zahtevamo, da se v 27. členu politika upravljanja naložb črta 2. točka, ki se nanaša na SDH ter da se v 3. točki doda nova alineja, ki bo določila, da se vsaka naložba ustrezno/redno preverja tudi z vidika spoštovanja delavskih pravic.

V 15. členu, upravljanje tveganj, pa naj se v 2. točki doda da je pri upoštevanju doseganja čim večjih donosov potrebno upoštevati tudi socialna in okoljska tveganja.

Obrazložitev:

Nesprejemljivo je, da glede na določbo v 1. prvem odstavku 53. člena ZSDH-1, ter navedbah zakona o demografskem skladu, ki govori o neodvisnosti in samostojnosti, še vedno SDH vodi vse postopke prodaje kapitalskih naložb sklada, kakor tudi uresničuje glasovalne pravice na skupščinah v imenu in za račun KAD, oziroma sedaj demografskega sklada.

Prav tako je nesprejemljivo, da se na račun neupoštevanja delavskih pravic oziroma njihovega zniževanja dosegajo višji donosi.

3. Ciljno razmerje velikosti sredstev (13. člen, 67. člen in 70. člen)

V tretjem poglavju (upravljanje lastnega premoženja) je v 13. členu predloga zakona zapisano ciljno razmerje velikosti sredstev podsklada in nepremičninske družbe. Predlagani odstotki so:

- kapitalске naložbe podsklada 30 %,
- finančne naložbe podsklada 50 % ter
- nepremičninska družba sklada 20 %.

To dejansko pomeni menjavo kvalitetnih strateških kapitalskih naložb države v lasti demografskega sklada z vprašljivimi portfeljskimi naložbami v lasti SDH ali Republike Slovenije. V skladu s 67. členom tega zakona pa je potrebno najkasneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona pripraviti predlog zamenjav pomembnih in strateških naložb države v lasti sklada s portfeljskimi naložbami v lasti SDH ali Republike Slovenije, kar po našem mnenju kaže na hitro siromašene sklada.

Ciljni rok iz 13. člena tega zakona naj bi se vzpostavil v roku 5 let od uveljavitve tega zakona, razen v naložbi Modre Zavarovalnice d.d. in Zavarovalnice Triglav d.d. Po našem prepričanju to pomeni zmanjševanje vrednosti strateških in pomembnih kapitalskih naložb, ki so v lasti KAD oziroma siromašenje obstoječega premoženja.

Zaradi navedenega predlagamo, da se 13. člen spremeni tako, da se delež kapitalskih naložb iz 30 % poveča na 60 %, delež finančnih naložb se iz 50 % zmanjša na 35 %, delež nepremičninskega sklada pa se določi v višini 5 %.

Predlagamo, da se povečanje kapitalskih naložb iz 30 % na 60 % doseže tako, da se 67. člen spremeni na tak način, da Republika Slovenija in SDH izvedeta prenos kapitalskih naložb na rezervni demografski sklad v obliki dokapitalizacije ter, da se ne izvedejo zamenjave pomembnih in strateških kapitalskih naložb v lasti sklada s portfeljskimi naložbami v lasti SDH in RS.

V ZSSS zahtevamo, da se menjava, določena v 1. in 2. odstavku 67. člena ne izvede ter da se premoženje sklada poveča z deleži družb, ki so sedaj v soupravljanju KAD in SDH. S tem se bo zasledoval ključni cilj *dolgoročnega lastništva ključnih strateških in pomembnih naložb sklada*, kot so dosedanje naložbe v Modro Zavarovalnico d.d., Savo d.d., Loterijo Slovenije d.d., Krko d.d., Petrol d.d., Gorenje d.d., ipd. ter s premoženjem s katerim razpolagata SDH in Republika Slovenija v Savi d.d., Krki d.d., Petrolu d.d., Gorenju d.d. ter v Telekomu d.d., v Zavarovalnici Triglav d.d., Luki Koper d.d., Pozavarovalnici Sava, podjetjih dejavnosti energetike, Pošti Slovenije d.d..

Vsi prenosi premoženja iz RS in SDH na rezervni demografski sklad morajo biti neodplačni in se obravnavajo kot dokapitalizacija države.

V ZSSS prav tako zahtevamo, da se po ukinitvi Družbe za upravljanje terjatev bank d.d. (DUTB) na demografski sklad prenese eventualni izkupiček iz naslova likvidacije oz. iz zaključka poslanstva Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki bi nastal kot rezultat presežka sredstev iz naslova odprodaje premoženja po pokritju njenih obveznosti.

V tretji alineji 13. člena je predvidena nepremičninska družba sklada z velikostjo sredstev v višini 20 %. Predlagamo, da se vezano na 70. člen predloga Zakona, odstotek nepremičninskega sklada v 13. členu zmanjša iz 20 % na 5% oziroma na trenutni delež nepremičninskega premoženja s katerim razpolaga KAD in prenosom vseh pooblastil in pravic ter obveznosti DSU.

Predlagamo, da se nepremičninski sklad PIZ, ki je namenjen izključno upravljanju in zagotavljanju namenskih najemnih stanovanj in oskrbnih stanovanj za upokojujence in druge starejše osebe ne prenese na nepremičninsko družbo ter da ostane v lasti ZPIZ-a.

Obrazložitev:

Demografski sklad je namenjen upravljanju sredstev s pričakovanim donosom, medtem ko je nepremičninski sklad PIZ namenjen predvsem reševanju stanovanjskih vprašanj upokojujencev ter je povsem neprofitne narave.

4. Dovoljene naložbe, izpostavljenost in prepoved (23. člen 2. odstavek)

Predlog zakona v 23. členu predvideva 5 % izpostavljenost do posamezne kapitalske naložbe podsklada. V ZSSS smo prepričani, da pokojninski sklad ne sme biti izpostavljen v nobeni kapitalski naložbi.

5. Nadzorni svet sklada (35. člen)

Predlog Zakona predvideva 9 članski nadzorni svet. Naša zahteva je, da se nadzorni svet sklada razširi na 11 članov ali članic, in sicer naj se:

- v 3. alineji 35. člena zamenja številka 1 z 2 v primeru predstavnikov delojemalcev v ekonomsko socialnem svetu in
- v 5. alineji 35. člena zamenja številka 1 z 2 v primeru predstavnikov upokojenskih organizacij. Prav tako naj se Zveza društev upokojencev Slovenije zamenja z besedo upokojenskih organizacij na ravni Republike Slovenije.

Obrazložitev:

Z našim predlogom želimo uveljaviti načelo neodvisnosti in samostojnosti, hkrati pa bi predlagana sestava zagotavljala interese skupin prebivalstva katerim je sklad namenjen.

6. 7. poglavje: dodatni stalni viri financiranja in uporaba lastnega premoženja (57.člen in 58. člen)

V ZSSS ocenjujemo, da predlog zakona v 7. poglavju ne določa zadostnih dodatnih stalnih virov financiranja in uporabe lastnega premoženja, da bi zadoščali za prilagajanje demografskim gibanjem prebivalstva. Zato predlagamo, da se 57. člen spremeni na naslednji način:

- a) da se v 1. alineji 57. člena 10 % kupnin od odprodaj kapitalskih naložb Republike Slovenije v upravljanju SDH poviša na 20 % in
- b) da se 10 % dividend od kapitalskih naložb Republike Slovenije v upravljanju SDH poviša na 50 %.

Obrazložitev:

V času krize je državni proračun prejemal minimalne zneske dividend iz naslova kapitalskih naložb RS v upravljanju SDH, zato smo prepričani, da proračun RS ne bi bil oškodovan, če se v času konjunktore v proračun nakazuje le 50 % dividend, ostalo pa v demografski sklad.

Prav tako predlagamo, da se v 57. členu dodajo naslednji stalni viri demografskega sklada:

- c) del pobranih sredstev nepremičninskega davka, ko bo ta uveden;
- d) del pobranih sredstev iz davka na finančne transakcije, ko bo ta uveden;
- e) prihodke iz naslova koncesij na podlagi vode;
- f) predvidijo se tudi prihodki iz upravljanja gozdov v državni in cerkveni lasti;
- g) prihodki iz naslova demografske izravnave.

V 58. členu (uporaba premoženja in dodatnih stalnih virov financiranja) predlagamo, da se v drugi točki številka 2020 zamenja z leto 2019.

Obrazložitev:

Demografski rezervni sklad naj v letu 2019 preneha nakazovati 50 milijonov EUR v ZPIZ za uskladitev pokojnin. Prepričani smo, da je zaradi sprejetja proračuna za leti 2017 in 2018, že v letu 2019 mogoče prenehati s nakazovanjem sredstev iz KAD v ZPIZ, s čimer se prepreči tudi siromašenje sklada.

7. 9 Poglavje: prehodne in končne določbe (65. in 68. člen)

Predlagamo, da se v 2. odstavku 65. člena določi, da SDH v pogodbi o prodaji kapitalske naložbe iz prve alineje 1. odstavka 57. člena določi da kupec 80 % kupnine plača na račun RS in 20 % na račun sklada.

Prav tako predlagamo, da se v 3. točki zapiše, da ministrstvo pristojno za finance 50 % prihodkov od prejetih dividend iz 2. in 3. alineje prvega odstavka 57. člena tega zakona nakaže skladu 30 dan po prejemu sredstev v proračun RS.

Prav tako naj se zapiše, da se sredstva iz 2. in 3. alineje 57. člena tega zakona skladu nakažejo prvič v letu 2018.

68. člen (Zavarovalnica Triglav)

Predlagamo, da se v 2. odstavku 68. člena doda, da tudi SDH prenese svoj delež v Zavarovalnici Triglav d.d. na sklad in to neodplačno.

V pričakovanju pozitivnega odgovora vas lepo pozdravljamo.

S spoštovanjem,

Mag. Dušan Semolič,
predsednik ZSSS